

Odabir građe za digitalizaciju rukopisa iz ostavštine prof. Mladena Pozajića u Biblioteci Muzičke akademije u Sarajevu

Anita Konjicija-Kovač

Univerzitet u Sarajevu – Muzička akademija

anita.konjicija-kovac@mas.unsa.ba

Sažetak

Mladen Pozajić (Županja, 1905 – Sarajevo, 1979), dirigent, kompozitor, muzički pedagog, rođen je u Republici Hrvatskoj, ali je više od pola radnog vijeka proveo u Sarajevu, gdje je radio kao korepetitor i dirigent Opere (1947–1963) i Filharmonije, a kasnije kao redovni profesor Muzičke akademije (1956–1972). Bio je i istaknuti zbarski dirigent i suradnik Trećeg programa Radio Sarajeva.

Kompletna dokumentarna ostavština prof. Pozajića čuva se u njegovoj rodnoj Županji, a građa koju je najvjerojatnije rabio za svoj korepetitorski, dirigentski i profesorski rad “sarajevskog razdoblja” nalazi se u Biblioteci Muzičke akademije u Sarajevu. Uslijed ratnih dešavanja 1990-ih i kasnijeg neadekvatnog korištenja, određeni dio ove ostavštine je uništen, otuđen ili izgubljen na neki drugi način.

Ovo značajno zavještanje prof. Pozajića sadrži bogatu zbirku stručne muzičke literature; objavljenih djela prof. Pozajića, bosanskohercegovačkih i svjetskih kompozitora; neobjavljenih radova prof. Pozajića (članci, prijevodi, biografije, predavanja, tekstovi za radioemisije itd.); originalnih rukopisnih skladbi prof. Pozajića, ali i njegove tiskane i rukopisne aranžmane djela bh. i drugih kompozitora te originalne rukopise djela drugih kompozitora. Većinu tiskanih muzikalija s posvetom prof. Pozajiću poklonili su sami autori.

Kako bi se rukopisni dio ove zaostavštine sačuvao od propadanja, ali i u budućnosti prezentirao širem krugu korisnika, istraživača, i bio im dostupniji na

lakši i suvremeniji način, Biblioteka Muzičke akademije je sredinom 2024. počela s odabirom ove građe za njenu digitalizaciju.

U odabiru građe za digitalizaciju vodili smo se potrebama korisnika, vrstom originala, fizičkim stanjem originala, ali smo uzeli u obzir i posebne kriterije rijetkosti i jedinstvenosti, umjetničke i kulturne vrijednosti i važnosti za ustanovu.

Na ovaj način, izdvojena je originalna rukopisna građa vezana isključivo za autorska djela prof. Pozajića, njegove aranžmane djela bh. i drugih kompozitora, te originalna rukopisna djela drugih bh. kompozitora.

Ključne riječi: *Mladen Pozajić, rukopisi, Muzička akademija u Sarajevu, odabir građe, digitalizacija.*

Selection of Materials for the Digitization of Manuscripts from the Legacy of Prof. Mladen Pozajić in the Library of the Music Academy in Sarajevo

Anita Konjicija-Kovač

University of Sarajevo – Music Academy
anita.konjicija-kovac@mas.unsa.ba

Abstract

Mladen Pozajić (Županja, 1905 – Sarajevo, 1979), conductor, composer, music pedagogue, was born in the Republic of Croatia, but spent more than half of his working life in Sarajevo, where he worked as an accompanist and conductor of the Opera (1947–1963) and the Philharmonic, and later as a full professor of the Academy of Music (1956–1972). He was also a prominent choir conductor and collaborator of the Third Program of Radio Sarajevo.

The complete documentary legacy of Prof. Pozajić is kept in his native city Županja, and the materials that he most likely used for his accompanist, conductor, and professor work of “Sarajevo period” are located in the Library of the Music Academy in Sarajevo. Due to the war events of the 1990s and subsequent inadequate use, a certain part of this inheritance was destroyed, alienated, or lost in some other way.

This significant legacy of Prof. Pozajić contains a rich collection of professional music literature; published works of Prof. Pozajić, Bosnian-Herzegovinian and world composers; unpublished works of Prof. Pozajić (articles, translations,

biographies, lectures, texts for radio broadcasts, etc.); original handwritten compositions by Prof. Pozajić, but also his printed and handwritten arrangements of works by Bosnian-Herzegovinian and other composers, and original manuscript works of other composers. Most of the printed musicals with the dedication to Prof. Pozajić were gifts by the authors themselves. To preserve the manuscript part of this legacy from decay, present it in the future to a wider circle of users and researchers, and make it more accessible to them in an easier and more modern way, the Library of the Academy of Music began selecting these materials for their digitization in mid-2024.

In selecting material for digitization, we were guided by the users' needs, the type of original, and its physical condition, however, we also considered the special criteria of rarity and uniqueness, artistic and cultural values, and the institution's importance.

In this way are selected the original manuscript material related exclusively to the works of Prof. Pozajić, his arrangements of works by Bosnian-Herzegovinian and other composers, and original manuscript works by other Bosnian-Herzegovinian composers.

Keywords: *Mladen Pozajić, manuscripts, Academy of Music in Sarajevo, selection of material, digitization.*

BAM 2024

Međunarodna konferencija Evropske smjernice za saradnju biblioteka, arhiva i muzeja
BAŠTINSKE INSTITUCIJE U (POST)DIGITALNOM DOBU
Sarajevo, Historijski muzej BiH, 3. oktobar 2024.
Mostar, Muzej Hercegovine, 4. oktobar 2024.

Odabir grade za digitalizaciju rukopisa iz ostavštine prof. Mladena Pozajića u Biblioteci Muzičke akademije u Sarajevu

Mr. sc. Anita Konjicija-Kovač
Univerzitet u Sarajevu – Muzička akademija, Bosna i Hercegovina
anita.konjicija-kovac@mas.unsa.ba

Uvod

Mladen Pozajić – život i rad
"sarajevsko razdoblje"

- Dirigent, kompozitor, pedagog.
- Radio kao dirigent Opere Narodnog pozorišta u Sarajevu (1947-1963) i Sarajevske filharmonije.
- Učestvovao u osnivanju i razvitku Muzičke akademije u Sarajevu, gdje je bio i redovni profesor (1956-1972).
- Vodio je Zbor i Orkestar Muzičke akademije (1956-1972).

Rezultati

Odabrana grada

Iz originalne rukopisne grade s obzirom na opće i posebne kriterije izdvojena su:

- Autorska djela prof. Pozajića
- Pozajićevi aranžmani djela bh. i drugih kompozitora
- Djela drugih bh. kompozitora

Mladen Pozajić

Cilj

- Predstaviti sadržaj bogate ostavštine prof. M. Pozajića koja se nalazi u Biblioteci Muzičke akademije u Sarajevu.
- Ukazati na postojanje i značaj rukopisne grade koja se nalazi u ostavštini, umjetničku na njenu vrijednost, jedinstvenost, umjetničku i kulturnu vrijednost i važnost za istraživače i istraživača

Materijal i metode

Ostavština prof. Pozajića u Biblioteci Muzičke akademije u Sarajevu

Obim i stanje ostavštine

- Ostavština je u Biblioteku stigla krajem 1979.
- Prema Zapisniku (1980) preuzeto je 3573 naslova, od toga 229 knjiga, 3320 muzikalla, 161 LP ploča (poklonjene Objektu za muzikologiju), 24 rada prof. Pozajića.
- Nakon obrade bilo je 3745 naslova, od toga 236 knjiga, 3373 muzikalle, 136 radova.
- Ostavština je inventarisana, signirana i uvrštena u fond Biblioteke kao "Zavještanje prof. Mladena Pozajića".
- Tijekom rata (1992-1995) i kasnijeg neadekvatnog skladištenja i korištenja određeni dio ostavštine je uništen, oduzden ili izgubljen na neki drugi način.
- Danas je grada zaštićen fond te je korisnicima dostupna uz posebne uvjete.

Sadržaj ostavštine

- **Knjige:** stručna literatura (muzička pedagogija, teorija muzike, historija muzike).
- **Muzikalle:** tiskane (autorska djela prof. Pozajića, bosanskohercegovačkih, regionalnih i svjetskih kompozitora, Pozajićevi aranžmani djela bh. i drugih kompozitora, redakcije); rukopisne (autorska djela prof. Pozajića, njegovi aranžmani djela bh. i drugih kompozitora, te originalna djela bh. i drugih kompozitora).
- **Neobjavljeni radovi** (u strojopisju i rukom pisani); članci; napisi; prijevodi; biografije; predavanja; tekstovi za radioemisije.
- Posebno značajni su muzičkošah radovi o muzičkom životu Sarajeva i BiH.
- **Izdvojeni repertoari:** bilješke o repertoaru iz Sarajeva i Zagreba.

Kriteriji odabira grade za digitalizaciju

- **Opći kriteriji:** potrebe korisnika, vrsta originala, fizičko stanje originala.
- **Posebni kriteriji:** rijetkost i jedinstvenost, umjetnička i kulturna vrijednost (posebno za historiju muzike i muzički život Sarajeva i BiH), važnost za ustanovu.

Zaključak

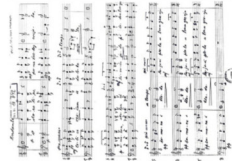
- Umjetnički rad i stvaralaštvo prof. Pozajića iznimno su važni za historiju muzike i muzički život Sarajeva i BiH.
- Zavještanje prof. Pozajića sadrži knjige, muzikalle (tiskane i rukopisne), neobjavljene radove, izdvojeni repertoar.
- Kako bi se vrijedna rukopisna grada ove zaslužne umjetničke, predstavlja širem krugu korisnika i bila dostupna na lakši i suvremeniji način, bilo je potrebno krenuti s odabirom grade za njenu digitalizaciju.
- U ovoj fazi izdvojena je originalna rukopisna grada autorskih djela prof. Pozajića, njegovi aranžmani djela bh. i drugih kompozitora, kao i originalna rukopisna djela drugih bh. kompozitora.

Bibliografija

- Čerović, I. (2011) Historija muzike u BiH. Sarajevo: Muzička akademija.
- Čerović, I. (2017) Muzička akademija u Sarajevu: povijest i izvori. Sarajevo, Sarajevo: Baybook.
- Čerović, I. (2020) Mladen Pozajić: život i djelo. Sarajevo: Baybook.
- Smernice za digitalizaciju kulturne baštine (2020) Dostupno na: [Research is often built on something that is irretrievable, then let's look at what we learned from it](https://www.research.isi.edu/built-on-something-that-is-irretrievable-then-lets-look-at-what-we-learned-from-it), <https://www.research.isi.edu/built-on-something-that-is-irretrievable-then-lets-look-at-what-we-learned-from-it>, [20. 9. 2024]

Fragment rukopisne grade prof. Pozajića

Fragment rukopisne grade prof. Pozajića

Fragment rukopisne grade prof. Pozajića